

decipe primum p mercatores dictum est aliq̄liter do-
minica. iij. post ephie. f. j. d. s. Est tñ notandum q̄ p
multa mala mercatores primum decipiunt. Primum
malum est vendere q̄nto carius pñt z emere q̄nto vili?
pñt. Illud malum excludit verbum dei a negociatoribz
z facit eos ydolatrias esse. Ex quo em̄ aliquis nullum re-
spectum bz ad deum vel ad supernam charitatem in sua
negociatōe ipm̄ seruitium q̄dem qd̄ deberet deo impē-
dere diuitijs impendit qd̄ ydolatrie est. Quia dicit apl's
ad Ephes. v. Avaricia est ydolorz seruit. Secūm ma-
lum est mendacium. quia dicit Cris. di. lxxviii. c. Eij-
ciens. Mercator sine piurio z mendacio esse non pōt.
De hoc legit q̄ erant duo mercatores q̄ inf cetera pctā
p̄fessi sunt duo genera pctōz. i. mendacium z piurium
dicentes. nihil pene emere vel v̄dere nō possum? quin
oportet nos mentiri vel piurare. Quibz sacerdos. ista
peccata gñia sunt. a saluatoreqz p̄hibita cum dixit. Sit
fimo v̄r: est est. non nō. Rñderunt. Non possum? hoc
in negociatōibz n̄ris custodire. Aut sacerdos. v̄tini p̄si-
lio meo. Sicut mercatum v̄m dare vultis sic z laudate
Et p̄miserūt q̄ tentare vellent vno anno. Sz impedi-
ente satbana q̄ salati hominū aduersat pene anno illo
nihil vendiderūt vel vendere potuerūt. Reuersiqz an-
no reuoluto ad p̄fessorem dixerūt. Obedia hui? an-
ni multum nobis damnoza fuit. homines a nobis de-
fluunt. nec aliqd̄ sine iuramento vendere possumus.
Tunc sacerdos. nolite timere qz tentatio dyabolica est.
fixū tenete in corde v̄ro q̄ nulla aduersitas: nulla pau-
peritas a tali p̄posito vos auertat. z dñs vos benedicet.
P̄miserūt ei dño inspirante. qz custodire vellent om̄i-
nibz diebz vite sue. z si oporteret eos mendicare. Mira-
res. Statim dñs immensam tentationem p̄pescuit. z ce-
perunt eos homines plus q̄ ceteros mercatores frequen-
tare. factiqz sunt in breui ita diuites vt mirarent. Re-
uersi sunt ad p̄fessorem gratiasqz egerūt. Tercū mal-
um quo decipiūt mercatores primum: est furtum. qz
furta fiunt p̄cipue p fraudes q̄s faciunt circa stateras
pondera z mensuras. z hoc triplici. Vno mō cum q̄s
bz diuersa pondera: z diuersas mensuras. z vendit ad
minorem. z emit ad maiorem. De quo Prover. xx. Ab-
ominatio est apud deum pondus z pondus. statera
dolosa non est bona. Secūdo cum q̄s bz iustam mensurā
z iustum pondus z male inde mensurat vel ponderat.
sicut faciūt caupones q̄ mensuram implent spuma. de
hoc Leui. xix. Ego dñs deus v̄r nolite inique aliqd̄ fa-
cere in iudicio z in pondere z in mensura. Statera iusta
z eq̄ sint pondera. iustus modus? sextari? Ego dñs de-
v̄r. Ideo cum loq̄ret de mensura bis: se dixit dñm. vt ti-
meāt in eis fraudem facere cum scirent se h̄ie dñm quē
nulla possit fraus latere. Tercio mō cum q̄s pcurat vt
res q̄ ad pondus dz vendi ponderosior sit. vt faciūt illi
q̄ lanam mādificiunt. Quartum malum qd̄ abun-
dat in mercatoribz est q̄ cari? vendunt. ppter dilationē
qd̄ est spēs v̄sure palliare. vt sup̄ est p̄dictum. Quin-
tum q̄ vnum oñdunt z aliud vendunt. Sextum est
q̄ v̄r celant. vt faciunt qui equos viciosos vendunt.
Septimum est q̄ loca tenebrosa querunt z eligunt.
vel aliter pcurare solent vt venalis res appareat alie-
riusmodi q̄ sit. sicut in mercatoribz accidit q̄ tenebras
faciunt in locis in quibz dñt pannos vendere. in q̄ oñ-
dunt se esse filios tenebrar. Ideo merito dicit eis dñs
Matth. xxij. Projicite eos in tenebras exteriores. Istas
omnes fraudes z deceptiones p̄hibet hic apl's cum di-
cit. Neqz circūueniat aliq̄s fr̄m in negotio. Et subdit
penam illius di. Qui vindex est dñs. de his omnibz. i.
grauiter puniendo. Vbi nota q̄ hic decipiūt primos
vt dictū est a deo duplici pena puniunt. Prima est
tpalis: z est paupertas. Quia dicit poeta. De male q̄stis
gaudet vir tercius heres. Ideo dicit hic dñs Michæe.
vi. Nunqd̄ iustificabo staterā impiam de sacello pon-

dera dolosa. q. d. non. Et sequit̄ pena paupertatis. Tu se-
minabis: z non metes. z calcabis oliuam. z non v̄nge-
ris oleo. Et ē pena temporalis vite breuitas. Deut. xxxv.
Non habebitis in sacculo diuersa p̄dera maius z mi-
nus. non erit in domo tua modius maior z minor. pon-
dus habebis iustum. z modi equalis z verus erit tibi.
vt multo viuas tpe sup̄ terram quam dñs deus dede-
rit tibi. q. d. ex dño. Si hoc non feceris vitam tuam ab-
breuiabis. qz abominabit̄ eum dominus q̄ fecerit hec.
Secunda pena q̄ vindicat dñs est sp̄ialis. que tan-
git Michæe. vi. Adhuc ignis est in medio impij z the-
zaurus iniquitatis z mensura minor plana erit. vbi dicit
glo. q̄ntum mensure subtrahit̄. tantum ire z offensio-
nis acq̄rit̄. Et cum sit scriptum. Sap. xj. Ver que quis
peccat p̄ hec puniet̄. z cū in statera peccent tales in sta-
tera beati Michaelis punient̄. z eternaliē p̄demnant̄.
Pro p̄clusionē legit̄ in annulo. ca. xiiij. c. Veniens qui
dam vir sanct? ad quandam tabernam vt vinum eme-
ret. q̄ videns malam mensuram de q̄ semp? hospes fie-
bat paupior: dixit ei. fode iuxta clepsedram. fodiens
igit inuenit bufonem maxime q̄ntitatis guttas z spu-
mam cadentes aperto ore accipientē. Quod vir sanct?
cernens ait hospiti. Nunc cognosce quō male acq̄sita
tua bona p̄sumunt̄.

Dominica secunda in q̄dragesima. Sermo.

Ecce mulier chananea a
finibz illis egressa clamabat dicens. Misere-
re mei dñe fili David. filia mea male a demo-
nio vexat̄. Matth. xv. z Marc. viij. Dicunt exp̄i naute
q̄ nauis tuti? fert z natat in aqua amara q̄ dulci aqua.
Et hoc ideo est. qz quanto aqua est grossior: tanto nau-
gatio securior. Sz qz aqua amara siue salia: vt est aqua
maris est grossior z grauior q̄ dulcis. ideo ad nauigan-
dum est tutior. Quia legit̄ q̄ in mari palestine mortuus
nihil submergit̄. Morali? Per nauem intellige vitam
humanam. vt dixi sup̄ dñica infra octauam ephie. f. j.
L. C. Sed p̄ aquam maris intelligit̄ tribulatio homis
vt sup̄ dñica. iij. post ephie. f. ij. d. p. Ideo sicut fert̄
tutius nauis in aquis mar. Sic certe tuta est vita hu-
mana aut anima in aq̄s tribulationis. qz bz secum val-
de prudentem nautam. i. xpm̄. qui dicit ps. xc. Tu ipso
sum in tribulatione: eripiam eum zc. Quia si homo tri-
bulatus p̄dicat̄ p̄ xpm̄ eripit̄ z finalit̄ glorificat̄. Sz in
aq̄ dulci humane p̄solatōis nauigantes dubitat̄ em̄ ne
peant. Quia dicit dñs Lu. vi. De vobis diuinitz q̄ ha-
betis cōsolationem v̄ram. Quod perpendens David
ait in ps. lxxvi. Renuit p̄solari anima mea. i. hic in ter-
ris. Sz memor fui dei z delectatus sum. Ideo domin?
p̄mittit vt electi sui nauigent hic in aquis tribulationis
vt eo securi? accedant ad portum celestis p̄solationis.
vtz Job. i. Qui tribulatus est p̄mo p̄ zabeos qui oues
z azinos sibi abstulerunt. Secundo p̄ chaldeos qui ca-
melos rapuerūt. Tercio p̄ ventum turbinis qui q̄tuor
pietres euertit z pueros occidit. Quarto p̄ demonem q̄
eum in toto corpore vulnerauit. Quinto p̄ vxorem que
ipm̄ vt deum blasphemaret incitauit. Ideo dicit Job
xvij. In amaritudinibz morabit̄ oculus meus. Sic eti-
am ad p̄is p̄misit mulierem chananeam tribulari z si-
militer filiam a demonio vexari vt eas securus du ce-
ret ad portum salutis. Ideo dicit euangelij. Ecce mu-
lier chananea. In quo ad sensum morale tria tan-
gunt̄. Primo anime purgatio de peccato egredientis.
ibi. Ecce mulier. Secundo dei imploratio deuota mise-
rantis. ibi. Misere mei. Tercio. tentationis tribulatio
dure p̄sequentis. ibi. filia mea. Pro quo notandum ē.
moraliter p̄ hanc mulierem intellige animam peccat-
ricem. Quia Anf. li. vi. c. vij. ponit aliq̄s malas p̄ditōes

Dominica

mulier que etiam conueniunt peccatrici animabus.
Prima q̄ mulier h̄z mentis incōstantia z mobilitatem. p̄ q̄ dicit sapiens q̄rendo Prover. xxxi. Mulierem fortem q̄s inueniet. s. que esset p̄stans in factis suis. Sic etiam anima peccatrix est instabilis in bono. Iux̄ illud Treno. i. Peccatū peccauit b̄rlm. p̄p̄ea instabilis facta est etiam labilis ad malum. q̄d intelligit p̄ mobili tatem. Ideo d̄ in aut. de monachis. S. si q̄s igit. coll. i. Humana natura q̄dammodo labit ad delicta. de hoc etiam dixi sup̄ sena. iij. Inuocauit. f. ij. D. f. Sicut enī mulier est adeo volubilis postq̄ sepe a viro decepta fuerit. tū ei credit z ei se submittit. Sic etiam anima peccatrix inconstās in bono etiam postq̄ sepe a dyabolo seilulam z p̄futam sentit. adhuc tū ei credit. z eius tentationi p̄sentit. Idcirco assimulan̄ Samsoni Judic. xvj. De q̄ legit q̄ amauerat mulierem noīe Dalilam. quod cum audissent p̄ncipes Philistinorū: venerūt ad eam dicentes. Deape eum. z disce ab eo in q̄ tantam fortitudinem habeat. p̄miserūt ei singuli mille centū aureos. Cui Dalila. dic mibi in q̄ sit maxima tua fortitudo. z q̄d sit quo ligat? rumpe neq̄as. Et ille. Si septem neruicis funibz adhuc humectantibz ligat? fuero infirmus ero vt ceteri homines. Attulerūt ad eum sarrapē Philistinorū septem funes vt dixerat. quibz vinxit eum latē tibi apud se insidijs. z in cubiculo finē rei expectantibz. Clamauitq̄ ad eum. Philistei sup̄ te Samson. q̄ rupit vincula quō si rumpat q̄s filum stuppe tortū spū tamine. cum ardorem ignis accepit. Et nō est cognituz in q̄ erat fortitudo. Ad quem Dalila. Ecce illulisti me z falsum locut' es. Saltem indica mibi in q̄ ligari debeas. Cui ille. Si ligat? fuero nouis funibz q̄ nunq̄ fuerit in ope. ero aliorū hominū fortitudini similis. Quibz rursum Dalila vinxit eum. Et clamauit. Philistim sup̄ te Samson. Qui ita rupit vincula sicut fila telaz. Et tandem dicit Dalila. Quō dicis q̄ diligis me cum animus tuus nō sit mecum. Cūq̄ molesta eet ei p̄ multos dies aperuit ei veritatem dī. Si raliū fuerit caput meū tūc recedet a me fortitudo. Tunc illa fecit euz dormire sup̄ genua sua. z vocato tōsoze rasit caput eius. z recessit ab eo fortitudo. z tradit' fuit in man' Philistinorū. Sic z p̄ctōr tam multotiens decipit q̄ ad man' tortorū infernaliū tradit'. Moralit. Philistim interpretat' cadētes z significat' demones q̄ de celo empyreo ceciderūt. Sic dī Apoc. xij. Draco cadens de celo traxit secum terciaz p̄tem stellaz. i. angelorū. Sup̄ quo dīc̄ m̄ḡ li. ij. dist. vi. Lucifer nō solus cecidit. s. cū eō alij multi q̄ ei in malicia p̄senserūt. iō significant' p̄ philistim q̄ interpretant' ceciderūt vel cadentes. Sed p̄ Dalilam que interpretat' paup̄cula intelligit' tentatio dyabolica q̄ est velut paup̄cula z debilis. si homo ei resistit. Iux̄ illud Greg. i. moral. Hostis antiquus p̄sentes fortis est: p̄ resistētes debilis. S̄z Samson q̄ interpretat' sol eorū. significat' animam q̄ ad instar solis d̄z lucere lumine intellectus. Quia dicit Arist. ij. rethor. Intellect' est lumen q̄ de infundit anime. Sicut igit' Philistim miserūt Dalilaz vt deciperet Samsonem sic demones mittūt tentatiōes vt decipiant animā. de hoc q̄d dicit Greg. i. moral. Sepe tot tentamēta nos obsident. vt ipsa nos eorū immuerositas pene ad lapsum inclinet. igit' si anima eis cōsentit. vij. funibz mortalium p̄ctōz ligat' vt dicere possit cum ps̄. cxvij. f. funes p̄ctōz circūplexi sunt me. S̄z hos funes d̄z irumpe p̄ p̄fessionē dei adintono vt dice re possit cū ps̄. cxv. Dirupisti vincula mea zc. Et rursum si p̄sentit anima tentatiōem ligat' z tādēni p̄ demones excecāt. Secda p̄ditio mulieris est vt habeat mētis z corpis fragilitatem. Dicit Arist. li. vij. aialium. In omibz generibz aialium femine sunt debiliores maribz p̄ter vīlām z leopardam q̄ sunt fortiores q̄ sunt mares. Iō mulier q̄si mollis aer dī. Sic ania peccatrix fragilis est z mollis ad cedendum tentatiōibz siue carnalibus

siue spūalibz. Unde sicut mulier fornicaria recipit omnes masculos. sic anima peccatrix omnes tentatiōis motus. Iux̄ illud Ecc̄i. xxxvj. Omne masculū accipiet mulier. Tercia p̄ditio mulieris q̄ appetit h̄ie corpis venustatē. p̄pter q̄d vt dicit Arist. Omnis mulier h̄z flexibiliozem capillum z molliorem q̄ vir z ceruicem. z p̄cipue in illis p̄tibz mulieres ostendunt lasciuia. s. in capillis. in ceruice. in facie. in colore. z reliq̄ p̄te corpis. S̄z tū hoc faciunt in damnum taz sibi q̄ p̄rimis. Proximis enī defacili ad malum p̄uenit ex pulcritudine ceruiciz siue capilloz. Quia legit' Judith. xiiij. Quia ipsa colligauit circinnos suos intra ad capiendum Isolofernem. Et circinni dicunt' capilli dependentes de capite mulieris. Accidit eis etiam multiplex malum ex venustate criminum. sicut figuratum est. ij. Reg. xiiij. Absalon vir erat pulcher in omni isrl'. a vestigio pedis vsq̄ ad vīcem z non erat in eo vīlla macula. Et q̄ntomagis tondebat capillos: tantomagis crescebat. Semel aut' in anno tōdebat. q̄ grauabat euz cesaries z ponderabat capillos capitis sui ducentis siclis pondere publico. Quid autē ei accidit. Nam legit' ij. Reg. xviij. q̄ caput eius quercui adhesit. z illic suspensus int' celum z terram mulus cui insidebat p̄transiit. Et veniens Joab infixit tres lāceas in corde ipsi. Sic pulcritudine criminū adheret mulier alicui viro luxurioso q̄ p̄ quercum designat'. Quercus enī fructum defert q̄ porci pascunt. Sic etiam ipse luxuriosa opa faciunt in quibz infernales porci delectantur. Et veniens dyabolus infigit tres lāceas in cor factue mulieris. Prima lancea est viciū sup̄bie. Secda viciū luxurie. Tercia viciū discordie int' ipsam z viz. Ecce q̄nta mala facit criminū pulcritudo aut venustas. Sic moralit' ad instar mulier h̄z p̄mo anima peccatrix crines z capillos flexibiles q̄ p̄sentit dyabolo p̄ cogitationes aut affectiones mentis ad maliciam. z in his h̄z delectatiōes. Iux̄ hoc v̄bum ps̄. Declinauit ex hoc. i. vicio. in hoc. i. p̄ctm. p̄ malas cogitaciōes. Non autē non sit. Quia dicit Berni. Tribz modis puidēt bona apud deum. cogitatione. affectione. z intentione. Cogitatione q̄ d̄z esse sancta. Affectione q̄ d̄z esse pura. Intentione q̄ d̄z esse recta. S̄z hec tria deficiunt anime peccatrice cuius cogitatio est iniq̄. affectio impura. z intentio plana. Ideo dī sego q̄ h̄z ceruicem z colorem album p̄ hypocrisim z exteriorem apparentiam. p̄pter q̄d significatur p̄ cignum que est avis alba. longo collo z rostro. cibum trahit de aqua profunda. Sic anima peccatrix est alba p̄ hypocrisim. sanctitatem querens exterius: z questum intendit interi'. Tercio etiam h̄z carnes molles p̄ luxuriam. ita vt de peccatrice anima exponi pōt il lud Iere. xxxi. Mulier circū dabit viz. i. malicia luxurie animam. Quarta p̄ditio. q̄ mulier h̄z vocis tenuitatem z gracilitatem. Iux̄ illud Aristo. li. iij. animalium. Omnium animalium femine graciliores h̄nt voces q̄ masculi p̄ter vaccam. Sic anima peccatrix tenuē z modicam h̄z vocem ad deum laudādum. vel p̄cā sua p̄fendum. Quo ad laudandum dī Ecc̄i. xv. Non est p̄ciosa laus in ore p̄ctōis. Iō ps̄. xliij. Peccatori dixit deus. q̄re tu enarras iusticias meas zc. Secdo q̄ ad p̄fessionem dī. ps̄. xxxvij. Quasi mutus nō apicns os suū. Si tū anima peccatrix apicet os suū ad penitendum fugaret dyabolū. Quia legit' iij. Reg. vi. Postq̄ Deleyseus manifestauit latrunculos syrie. ducens eos in ciuitatem Samariam. eis recedentibz nō fuerūt amplius nisi redire in samarias. Quia dī ibidē. Ultra nō venerūt latrones syrie in terram isrl' cui p̄us erāt nimis infesti. Moralit' Samaria interpretat' custodia. z significat' animam que infestat' a latronibz syrie que interpretatur humefacta. z significat' peccata lubrica que sunt quasi latrones animam infestantes. Idcirco d̄z v̄tus p̄fessionis que significat' p̄ Deleyseum manifestare hec peccata regi b̄rlm. i. sacerdoti quo facto fugat' nec amplius

habet accedendi facultatem. Quia dicunt communiter doctores qd peccata semel dimissa non redeant. l. dist. c. minor. Idem testatur Helasius papa. xxiij. q. iij. Sic illud divina clementia peccata in absolutione semel dimissa itez in ultionem redire nō patit. Idem pbat Prosper de peni. dist. iij. Qui recedit nunq̄ reuertit in idem qd dimissum est. Quinta qz mulier habet lingue volubilitatem et s̄monis facilitatem. Sic peccatrix anima facilis est ad male loquendum. mentiedum. detrahendum. et h̄mōi. Iuxta illud ps̄. Linguis suis dolose agebant. De hoc Prouerb. xxiij. Os lubricum opat ruinas vel minas. et os stulti peritio eius. Sexta quia mulier habz motus tarditatem. sic peccatrix anima tarde mouet ad penitentiam et par. p̄ficit in via dei. Iux illud Sap̄. v. Pes cor piger ad ambulandum cum tñ debeat festinare ad penitentiam. ppter qnq̄ que habes sup̄ dñica infra octa. eph̄. f. iij. Septima qz mulier hz ad iram p̄mitatem. De qua dī Ecc̄. xvj. Non est ira sup iram mulieris. Sic etiam peccatrix facilius irascit. Iux illud ps̄. cxj. Peccator videbit et irascet dentibz suis fire merz tabelle. Octaua qz mulier habet odij tenacitatem. Nam diu solent portare odium. Sic peccatrix anima nimis diu portat odium in corde p̄ primum. Contra quod dicit Salustius in tugurtino. Qui odio habuerit aliquem in p̄nti. ipse erosus et odiosus erit omnium creator. Qui enī odit hominem omnium saluatorem. Nonā qz mulier habet inuidie liuiditatem. Sic et peccatores sibi inuicem inuident. Iux illud ad Gal. v. Inuicem puocantes inuicem inuidetes. Decima quia mulier habet laboris impassibilitatem. Est enī impariens laboris. Sic peccatrix anima refugit laborem penitentie. De his dicit ps̄. lxxij. In labore hominum non sunt: et cum hominibz non flagellabunt. Undecima qz mulier habet spei modicitatem. Sic etiam peccatrix anima par p̄fidit in deo. h̄ magis ponit spem suaz in mūdo. Ideo tales anime finalit cogent dicere illud. Ma. xxiij. Posuim⁹ mendacium spem nr̄az. Duo decima qz mulier habet verecūdie infirmitatem. Post q̄ enī verecūdiam deponit sine verecūdia existit. ppter quod dicit Lato. Verecūdiam sua. Sic peccatrix anima si peccato assuescit inuerecūda erit. Iuxta illud Iere. iij. Frons mulieris meretricis facta est tibi. nolūti crubescere. Iste sunt pditiones duodecim mulieris. ppter quas anima peccatrix sibi assimilā. Ad ppositum ergo sicut ista mulier est egressa a sinibz chana neoz. ita anima peccatrix debet egredi de p̄gregatione peccatoz. Iuxta illud Gen̄. xij. Egredere de terra tua et cognatione tua. Sed ad hanc egressionem iuuant eā duo. Primum est tribulatio. et significat in hoc qz Ihs venit in partes tyri. Tyrus enī interpretat angustia vel tribulatio. Cum enī Ihs venit ad hominem peccatorem in tribulatione aduersitatis vel infirmitatis. tunc homo egredit de sinibz iniquitatis. qz mala que nos hic p̄munt ad deum ire p̄pellunt vt dicit Greg. Sicut enī hec mulier chanaea a sinibz gentiliuz egressa se tassis ad Ihm non venisset si eam tribulatio filie sue nō coegisset. Sic peccatrices anime d̄ petis suis minime egredere nisi tribulationibz et correctionibz cogere. Si enī habes de manasse. de quo habes sup̄. Q. d. f̄mōe p̄cedente. Ipse fortassis nunq̄ penitisset si angustia tus in carcere non fuisset. in quo tñ verē penituit. sicut patet ex oratione solēni que p̄muniter ponit in fine secū di Paralip. Sed non habet in hebreo. nec est de textu Paralip. In qua recurrit p̄mo ad diuinam misericordiam cum dicit. Domine deus omnipotens tu es altissimus sup omnem terram. longanimitas et multum misericors et penites sup malicia hominum. Secūdo recognoscat p̄nam miseriam cum addit. Peccam sup nūmex arene maris: et multiplicatae sunt iniquitates mee. Incuratus sum multo vinculo ferri: et non est respiratio mihi.

quia excitauit iram tuam. et malum coram te feci statuens abominaciones et multas offensiones. Tercio petit misericordiam dicens. Et nunc flecto genua cordis mei: Quia: vt dicit glo. Genua corporis flectere non potuit cum pedibz ferri erat impeditus: Precans tuam bonitatem. Domine peccam. iniquitates ego cognosco. peto rogans te domine. remitte mihi: remitte mihi. Ne p̄das me cum iniquitatibz meis. neq̄ in eternuz referues mihi mala. qz me indignum sanabis f̄m magnam misericordiam tuam. Quarto p̄mittit emendationem cū p̄cludit. Et laudabo te semper omnibz diebz vite mee. qm̄ te laudat omnis virtus celoz. i. omnes ordines angeloz. et tibi est gloria in secula seculoz amen. Perpenitentiam an non vere penituit q̄ ad diuinam misericordiam in tribulationibz positus cucurrit: miseriaz p̄nam recognouit. misericordiam petijt et emendationē p̄mittit. certe vtiq̄: et tu sic fac. Si enī post nimia peccata a domino tribulationibz vel infirmitatibz videris. cur re ad dominum. sicq̄ misericordiam cum Manasse p̄sequaris. Ita fecit hec mulier de qua dicit euangelium q̄ p̄p̄t peccata sua in filie veratōe angustia. Primo cucurrit ad dominum non ad incantatores aut incantatrices Sicut de hoc ipsam laudat Orige. in omel. O prudentia femine q̄ nō ab homine seductore postulas auxiliū h̄ nec secuta es vates fallentes non queris ariolos. aut ad falsa p̄surgis p̄sidia. h̄ omnem relinquens dyaboli cultum venis ad Ihm omnium saluatorem. Et hoc fecit nobis peccatoz in exemplum. vt cum ppter peccata nostra patimur aut tribulamur nō ad incantatores aut ariolos curram⁹ q̄ enī in necessitatibz ad illos currunt valde peccant et nullum inde commodum aut vtilitatem reportant. Quod patet Numeri. xxiij. de Balaam qui in arto positus ad consiliū Balaam arioli currebat. Sed nullum inde commodum reportabat. Ideo legit. iii. Reg. j. De Oza. qui cecidit p cancellos. i. de ambulatorio cenaculi sui et egrorauit. misitq̄ nuncios. Dicit glo. hoc fecit ex consilio matris sue Isabel. q̄ erat ydolatrix pessima. Et ideo fecit eū currere ad ydolum et non ad deum dicens. Ite consulite deum Accaron vtrum viuere queam. Aliq̄ enī dabant in ydolis demones responsiones deo p̄mittente ppter maliciam recurrentium ad ydola. p̄ quam merebant vt in suo errore detinerent. Cūq̄ irent ad consulendū angelus dñi locutus est ad Melyam. Surge et ascende in occursum nuncioz regis Samarie et dices ad eos. Nunquid est deus in israel vt eatis ad consulendū Beelzebub deum Accaron. Jobrem hec dicit dñs. Sup lectulum quem ascendisti nō descendes: h̄ morte morieris. Et dī infra. Mortuus est iuxta s̄monem dñi quem locut⁹ est Melyas. Ecce q̄ nullum cōmodum. h̄ poti⁹ magnum damnum damnationis inde portauit. Ideo dicit bea. Aug. xxiij. q. vl. c. Admoneant fideles sacerdotes populos vt nouerint magicas artes. i. incantaciones quibuslibet infirmitatibz hominū nō posse quicq̄ remedium p̄ferre nec languentibz animalibz vt claudicantibz vel etiam moribundis quicq̄ mederi. h̄ hec esse laq̄os antiqui hostis quibz ille p̄fide genus humanum decipere nitit. Et ponit canon penam. Si q̄s hec exercuerit clericus degradet. laicus excommunicet. Secūdo hec mulier miseriam suam nimiam cognouit. p̄pterea clamauit. Nam qui se miseros esse sciunt clamore se ostendunt. Sicut videmus de claudis. cecis et debilibz q̄ sedent in eccle liminibz q̄ miseriam suam clamoribz demonstrant. Sic debet anima peccatrix p mulierem designata miseriam suam recognoscere in quam cecidit p̄peti. Iuxta illud Prouer. xxiij. Miser factus sum et curuatus sum usq̄ in finem. Tercio hec mulier misericordiam petijt cū dixit. Miserere mei dñe fili dauid. filia mea male a de-

Dominica Secunda

monio verat. q. d. Sicut David percutiens citharam a rege Saul malignum spiritum expellebat. Reg. xvi. sicut de hoc habes. s. dominica in euangelio f. ij. r. T. Ita et te predicante et decem cordas hominum et angelorum tangere potes fugare demonium a filia mea. Jo. dz aia ad instar mulieris huius misericordiam a deo petere. q. filia sua verat a demonio. Per filiam namque eius intellige psciam q. si aliq. peccato grauatur a dyabolo verat. Quia dicit Rabanus. Si quis psciam huiusmodi vicij sordidam filiam huiusmodi male a demonio veratam. huiusmodi peccator in explendis peccatis exterius habet infidum delicias. tunc in pscia sua patitur penas. In illud Aug. li. psc. Iussisti dixerit est ut omnis inordinat animi libidinis pena. Jo. dixit dñs Iere. xvi. Seruietis dijs alienis q. non dabunt vobis requiem. et Ma. vi. Vermis eorum non morietur. q. vermis pscie mordent in peccatis nunquam extinguitur. Et sic quotidie peccator in filia sua. s. pscia verat. id clamat p misericordia dei. Miserere mei dñe. filia mea. i. pscientia male a demonio verat. s. p. primum remouit in pnti. et in futuro p gehennam. Quia dñ. xxviii. q. j. Omne qd. p. pscientiam fit edificat ad gehennam. Jo. h. de resti. spoli. c. habes. et de psc. c. qm. omne. Dicit tñ Bart. bñr. glo. decretoz. Quod fit p. psciam pcepti phibitionis edificat ad gehennam. Et addit. Nam si plus comedam q. debeam quous est p. psciam. non tñ pecco mortalit. vt. xxv. di. s. omnis. vbi be. Aug. hoc numerat inf. peccata venialia. Et sic patet q. pscia hominis qm. peccato mortali vel veniali occupat. tunc semp. verat. Jo. dz anima peccatrix p sanatione pñs xpm. erotare di. Miserere mei dñe. et licet eam xpc non statim dignatur exaudire dz tñ exemplo huius mulieris a. pposito petitionis non statim cessare. Sed pstanter pscuerare. patiens esse. se humiliare et fidem hñe. Primo dz pscuerare. q. q. pscueraverit in finem hic saluus erit. Secundo dz esse patiens. q. patientia demonium expellit a pscientia. Nam legit de filia cuiusdam pmarij demonium hñe. q. qdam discipulus senis iuit in domum in q. ipsa puella erat a demonio verata dedit ei alapam. Ille aut. pñuit mor alteraz. marilam. Demon aut. coact. clamauit q. violenta mandata dei eñ inde expelleret. et statim curata est puella. Terzio dz se anima humiliare. q. et humilitas expellit demonium. Sicut pater in vitasp. li. ij. c. xiiii. Quidam dixerunt ad be. Appollonium abbatem demoniacu. deprecantes vt eum curaret. Quibus ille. Ad sum tanti meriti vt demonibus impem. Illis aut. pñstentibus orandis flendo tandem acqñuit. Tunc in noie dñi nñi saluatoris Ihu xpi imparet vt eriret. dixit demon. Ego impa te vtute xpi egrediar. tñ rogo te. qd. est hoc qd. scriptus est in euangelio. Qui sunt hedi et q. sunt oues. Qui senioz. Nedi qdam iniusti inf. quos ego sum peccator qui multis peccatis obnoxius sum. Oues autem de? noñt. Tunc exclamauit demon voce magna. ppf humilitatem tuam oino stare non possum. et statim egressus e de homine quem obfederat. Quarto dz hñe fidem. q. si des de Maria peccatrice magdalena. vij. demonia expulit et eam saluam fecit. Luce. vij. Sic etiam de anima peccatrice fides demonium expellit. et eam saluam facit vt dici possit de ipsa. O mulier magna est fides tua et c. Scdm. qd. innat animam vt egrediat a sinibz pctoz. est dei pñotio. et tangit. Secessit Ihs in ptes sydonis. Sydon interpretatur venatio vel pñotio. Vbi nota venatio est multiplex. Prima est oppressiua et hec est pctoz alios opprimendum vt tyrannoz. de q. bñ. vi. di. c. bis itaq. Et est ibi exemplum de Memroth. Lepit Memroth robustus esse venator. i. oppressor hominum coram dño. Gen. x. Isti inquam pctores si dñt egredi ab hac oppressiua venatõe. necesse est vt dñs dignetur corda eorum pmonere. sicut pmonit cor illius comitis de q. dixi sup. dominica. j. in aduent. f. j. A. M. Secunda venatio est adulatoria. et ista est bistrionum et simulum. quonies

placendi causa dicunt bona de aliquo ipsum false commendando. et hec adulatorum venatio est omnibz illicita. et fm iura infamiam infert. vt. lxxvi. di. c. Sunt nonnulli. et. vj. q. j. c. plurimi. Illis etiaz vt egrediant de peccatis necesse est diuina commotio q. pñotus fuit ille de quo legit li. de dono timoris vñz nomine Bothardus als fulto bistrion excellens et ioculator mudi vanitatibz deditus. cui dominus inmisit timorem penaz inferni vt cum semel iaceret in lecto delicato ait intra se. Si iacere deberes in hoc lecto nec inde exire. non posses sustinere. Quomodo ergo posses eternas penas ferre. Sic q. hac commotione firmatus omnia reliquit. et ordinez cisterciens. intrauit. et postea epus factus est magne sanctitatis. Tercia venatio di. barenaria. et est cum quis recipit solatium vt in barena pugnet cum bestijs feris. Et hanc qui exercent peccant mortaliter. et q. eam aspici et qui exercet eam infamis est. nisi hoc fecerit gra virum expiendaz. De hoc loquunt illa capitula q. venatoribz et c. Qui venator. et illud. c. vident homines venatores et delectant. De miseris si se non correxerint. Qui enim vident venationem et delectant. videbunt saluatorem et contristabunt. dist. lxxvi. p. Aug. sup. ps. cclvij. Hoc autem mortaliter vt dicit Anf. li. viij. c. lvi. refert ad auaros qui ppter cupiditatem lucri pugnant in barena. i. auro. quia omne aur. tanq. barena est. exiguum Sap. vij. Et igit. isti exeat a sinibz huius auare venationis necesse est vt xpc eos commoueat dicens. Beati paupes spñ. quoniam ipsorum est regnum celoz. Mat. v. Et Matth. xix. Amen dico vobis. quia diues difficile intrabit in regnum celoz. Et Lu. xiiij. Omnis erubis qui non renunciat omnibz que possidet non potest meus esse discipulus. Ecce qualiter commouet nos vt a venatione auaricie exeamus. Possunt enim tam clerici q. laici temporalia possidere si non nisi ad vsum. Nihil enim miserius q. ppter numum pdere deum. vt dñe Piero. xij. q. j. c. duo. Sed phibet eis ne seruent auare pecuniam. vt di. lxxvi. c. sicut bi. Quarta venatio dñt occupatiua vel saluosa que in saltu siue in nemore fit canum. auum vel hominum multitudine pgregata. hec non est phibita laicis si exercent eam tempe debito. quia in. xl. diebz ieiunioz non est licita. Quia dñe Anbri. in ome. et ponit. lxxvi. di. c. An putatis illum ieiunare qui pmo diluculo non ad eccliam vigilat. si surgit et pgregat funulos. disponit rberia canes pducit. saltus siluasq. plustrat. q. d. Non recte dignetur ieiunare cum contra phibitionem ecclesie faciat. Si autem bestie vastarent homines vel segetes in diebz quadragesime etiam licita esset. vt. c. de feris. li. j. Sed hec est clericis interdita. et de clericorum venatore ex consilio Arelateñ. vbi dicit. Episcopum pñbz aut dyaconum canes aut accipitres aut hñoi ad venandum non licet habere. Et si quis talium psonaz in hac voluptate sepius detentus fuerit. si epus tribz mensibz. si pñbz duobz. si dyaconus ab omnibz officijs suspendat. Dicit enim glo. Q. causa sanitatis. necessitatis vel recreationis possit esse pñbz licita. dummodo clamores dimittat. Hec venatio mortaliter ad psecutores alioz refert vel detrahendo quod ptinet ad canes. vel rapiendo quod ptinet ad aues. vt expugnando armis quod ptinet ad homines feroces qui alios psequi et illudere student. Vbi omnes si debet egredi de his peccatis necesse est vt xpc in partes sydonis secedat. quod tunc fit qñ eoz psecutiones p pñcatores corrigunt. Et nota q. pñcatores debent corrigere psecutores p hoc verbum Leui. xix. Furdo non maledices. nec coram ceco ponas offendiculum. si timebis dominum deum tuum. Ad lrām vo valde impium est furdo maledicere cum ipse non audiat. nec contra obie eta aliquid poterit ridere. Valde etiaz impium est coram ceco ponere offendiculum. cum ille non videat nec possit canere. Sed fm glo. Furdo maledicit q. absent

detrahit. Et ibidem. Non eris criminator nec susurro in populis. Dicit glo. Criminato: idem est quod detractor. qui alieno crimine delectat.

Feria quarta.

Oranit Hester ad dominum dicens. Domine rex omnipotens in ditione tua cuncta sunt posita. et non est quod possit resistere tue voluntati. Hester. xiiij. Consuetudo fuit apud antiquos ut hi qui non erant in gratia dominorum per mulieres reconciliabantur sapientes. Cuius figura hi. j. Reg. xxv. de Abigail muliere prudente. que videns virum suum Abaal non esse in gratia regis David. assumptis secum ducentis panibus et duobus utribus vini. et quatuor arietibus ad ipsum properavit. virumque reconciliauit. sicut de hoc hi. latius fmo. iij. in aduen. j. p. Idem legit. ij. Reg. xiiij. Cum Absalon non haberet gratiam patris sui David. eo quod fratrem suum Amnon occidisset. sicut per plenius. ij. Reg. xiiij. Adit prudentem mulierem Thebetem qui ipsum sapienter reconciliauit. Sic etiam legit in li. Hester. Cum iudei omnes essent damnati ad mortem qui erant in centum viginti septem. puincijs Assueri. per Hester prudentem sunt reconciliati. sicut patet in principio epistolae in qua per orationem quam ad dominum fudit Assuerus regem mitem inuenit. qui iniam datam reuocauit. Sed per mulieres sapientes intellige animas sanctas. propter tria. Primo sicut mulieres naturaliter sunt pie. quod patet ex hoc quod maioris sunt pietatis quam viri. citius lacrimas fundunt. Sic anime sancte sunt pie. et ad lacrimas compunctionis. prout qualis fuit anima Job qui dicit. c. iij. fletum quondam. s. in prosperitate super eo qui afflictus erat. propterea anima mea pauper. Secundo sicut mulieres sunt vehementer amantive. magis enim diligunt deum quam viri. sic anime sancte feruenter diligunt deum. Tercio quilibet dicere potest illud Cantici. v. Si inueneritis dilectum dicite ei quod amore languet. Tercio sicut mulieres circa fetum sunt magis solicate. Quia dicit Arist. xvij. li. animalium. Non est consuetudo quod mares sint solliciti circa fetus femine. Sic anime sancte sollicitae sunt circa bona opera que sunt quasi fetus quos deo parunt. Et talis erat anima Marthe. cui dominus dixit Lu. x. Martha martha sollicita es. Adodo ad. propositum nos pertrahes qui sumus in ira dei. propter peccata nostra. quod de peccatoribus dicit per ps. lxxvij. Ira dei ascendit super Irahel. Si igitur volumus deo reconciliari necesse est ut hoc fiat per orationes sanctarum animarum. quoniam una fuit hec fidelis mulier Hester que perit in persona ecclesie liberatorem spiritalem cuiuslibet peccatoris a peccati fuiture. ut ad sensum moralem testatur hec epistola. In qua hec sancta mulier principaliter duo facit. Primo caprat liberationis benivolentiam. ibi. Dixerunt enim in ditione eius tuarum. Secundo explicat ordinis principem. ibi. Et nunc domine rex etc. Circa quod notandum quo ad sensum historiam legit quod in regno regis Assueri fuit quidam vir iudeus de tribu beniamin nomine Mardocheus qui descendit de transmigratione Iechonie. hic quondam neptim suo nomine Hester puellam speciosissimam adoptauerat in filiam. Quam rex Assuerus repudiata Vasthi suo coniugio copulauit. ut hi. Hester. ij. Tunc igitur temporibus fuerunt multi iudei in regnis Assueri. qui post ultimum reditum iudeorum de Babylone qui fuit sub Neemia remanserunt in terra hac. noluerunt reuerti inde. per primum qui habitabant in suis et in centum. xxvij. puincijs. Quia multi ibi duxerunt uxores. acqsiuerunt possessiones quas dimittere noluerunt. Contigit igitur ut hi. Hester. iij. c. vi. rex Assuerus exaltaret quemdam nomine Aman precipiens ut cuncti sibi genua flecterent quod illi fecerunt propter Mardocheum. propter quod Aman indignatus est Mardocheum. et quod erat iudeus impetravit

Aman a rege ut omnes iudei qui in predictis regnis erant una die decernerent. Et propter hoc edictum regis appendit primum in ciuitate suis ut hi. Hester. iij. Et hoc fecit idcirco ne rex indictum imitaret. Quod audiens Mardocheus tristatus est valde et omnes iudei in ciuitate. hoc ad aures bester peruenit dicente ei hoc Mardocheus. Illa autem precepit ei ut omnibus iudeis qui erant in suis congregatis tribus diebus ieiunarent. et ipsa cum ancillis suis cibum non gustaret. Quibus finitis ad regem primo et secundo intrauit et edictum immutauit ut omnis populus iudeorum saluaretur. et hostis eorum Aman suspenderetur. Et in istis tribus diebus Mardocheus hanc orationem forte orauit dicens. Domine rex omnipotens in ditione tua etc. Sic hoc habet ascribit Hester. hec oratio dicitur quod sic erat in translatione lxx. interpretum de qua etiam dicit ecclesia. Vel quod Mardocheus ante et iussu bester eam fecit. et est regula iuxta li. vi. Qui facit per alium est pinde ac si faciat per seipsum. Vel ideo hec oratio attribuit Hester. quod ipsam liberationem populi per quam fiebat ista oratio principaliter procurauit. **S**ed spiritus. B. in hester regina figurata est ecclesia quam christus duxit in sponsam repudiando veterem synagogam. Nam synagoga figurata est per Vasthi que interpretatur eleuata. quia synagoga est finita et consummata. et ecclesia multum eleuata. et in regno militantium valde confortata. propter primum igitur quod ecclesia est eleuata non solum figurata est per bester que ultra omnes virgines fuit in regno assueri eleuata. sed etiam figurata est per firmamentum. quod primo est super omnes celos septem planetarum locatum. Quia dicunt doctores quod sub firmamento est primum celum saturni. secundum iouis. tertium martis. quartum solis. quintum venenis. sextum mercurij. septimum lunae. Deinde ponit octauam speram quam vocat firmamentum. Per septem igitur celos planetarum figuratur septem numerus dierum quos celebrabant in veteri synagoga. de quibus super feria. vi. Inuocauit. f. ij. **S**ed ultra hos eleuata est ecclesia. que multa festa per anni circuitum sanctorum celebrat et gloriam resurrectionis expectat sicut ipsa canit in symbelo niceno. Et expecto resurrectionem mortuorum. Secundo ecclesia figuratur per firmamentum et per bester. quod sicut firmamentum inter duos polos rotatur. quod unus septentrionalis. et a nobis videtur qui dicitur polus arcticus. Aliter autem australis qui antarticus dicitur nunquam a nobis videtur. Sic etiam bester quam ad regem assuerus intrauit duabus puellis sustentabat. super unam innitebat. et alia defluentia in terram portabat vestimenta. Ut hi. bester. xv. Similiter sancta mater ecclesia ad similitudinem firmamenti et bester habet duo testamenta que sunt tanquam duo poli inter quos rotatur. Quorum primum vetus testamentum ut polus arcticus in quo bona visibilia et presentia promittebantur. Quia Deutero. xj. et Genitici. xxvj. promisit precepta dei seruantibus pluuia temporibus suis. generationem seminis terre. arborum repletionem cum fructibus. panis saturationem. et inimicorum de sinibus eorum ablationem. Et Deutero. xxvij. Promisit agri benedictionem. iumentorum multiplicationem. celarum repletionem. et sic de alijs. que omnia fuerunt visibilia et presentia. Sed secundum. s. nouum testamentum futura et inuisibilia predicat ut regnum celorum. Matth. iij. Penitentiam agite appropinquabit enim regnum celorum. Sed per duas puellas bester. intellige in christo duas naturas. diuinam et humanam. Super diuinam naturam ecclesia innititur. Iuxta illud Cantici. viij. Que est ista que ascendit de deserto delicijs affluens innixa super dilectum suum. Vbi per desertum intelligit asperitatem persecutionis tyrannorum. de qua ecclesia ascendit ad deum. Sed humana natura. s. christi sustentat vestimenta. i. ornamenta. quia omnia ornamenta ecclesie per christi humilitate sustentantur. Ille etiam due nature significatur per duos polos. quarum una est visibilis. scilicet humana. Iuxta illud Baruch. iij. In terris visus est.